

EL MEU PARE PAU VILA

Marc Aureli Vila, amb el seu pare.

Els "Amics de les Arts i de les Lletres de Sabadell" han tingut la bondat de demanar la meua col·laboració per aquest QUADERN que arriba a les vostres mans. De primer, no cal dir-ho, agraeixo profundament el gest de dedicar un número d'aquesta publicació a la memòria del meu pare qui fa tan poc que ens deixà. En segon lloc, he de manifestar que és d'allò més difícil que un fill parli del seu pare quan fa tan poc que encara el tenia a casa.

Quan estava quasi decidit a disculpar-me, ho he reconsiderat i això ho he fet per un motiu de molt pes: el pare era fill de Sabadell.

Molt s'ha escrit, i segurament molt s'escriurà, referent a l'obra realitzada pel pare en els seus noranta-nou anys de vida. Aquest material, més l'anàlisi dels llibres, opuscles i tota mena d'escrits del pare, podrà servir, en el seu dia, per a fer una treball biogràfic que prou podria ser una tesi de doctorat.

Hi ha un aspecte a investigar en tota vida humana que es vol estudiar, que és el tarannà de la persona. El pare, diguem-ho des d'ara, fou un constant lliutador; un lluitador que s'afrontà a l'ambient en el qual nasqué i cresqué i un lluitador en el món de l'estudi i de les lletres, en el qual ingressà ple de voluntat i àdhuc diríem que de tossuderia. En els seus darrers temps -un temps afortunadament força llarg- pogué assaborir a ple el reconeixement de l'obra

realitzada, i això tant a Catalunya com a Colòmbia i a Veneçuela; terres hospitalàries on el mal fat ens portà i on ens tractaren amb la mateixa consideració que si hi haguéssim nascut.

El pare era tossut amb els altres i amb ell mateix. Malgrat mancar-li la visió d'un ull des de la naixença, tossudament féu per manera que l'altre li rendís el màxim possible. I ho assolí utilitzant durant molts anys la lupa per a llegir i escriure. Allò que més temíem els seus familiars en els darrers dos o tres mesos, és que el pare quedés orb i així perdés la seva principal arma de lluita. La mort fou, en aquest aspecte, caritativa.

Defensava els seus punts de vista o les seves actituds amb tossuderia, tant respecte a les situacions de la vida de la col·lectivitat com si es tractava de la matèria que fou l'eix de la seva vida: la geografia. Discutia a fons tot allò discutible i si els arguments que se li oposaven feien trontollar els seus, solia prendre's uns dies per a meditar.

Si bé es mostrava reticent a adoptar nous costums o procediments, a voltes lamentava no haver-los adoptat més aviat. Començà a veure whisqui passat els noranta anys i únicament quan cregué que li anava millor que el conyac. S'enamorà de la màquina calculadora quan el meu fill gran, enginyer, li'n feu veure els avantatges. El seu darrer llibre, que arribà a les seves mans el dia

abans de deixar-nos -El obispo Martí, T.I. Universitat Central de Venezuela, Caracas, 1980- està ple de xifres i percentatges; cosa la qual no es troba pas massa en altres obres seves.

Visqué una vida plena i estava plenament conscient de que tota obra ben feta depèn d'un mateix. Per a fer la seva obra concentrà tots els seus esforços a la línia que s'havia traçat; sense, però, deixà d'aportar el seu pensament als altres des de l'aula, com a conferenciant i en el seu lloc de treball. Era home de consell i de senyalar camins; però reduïa les seves aportacions personals al mínim per tal de no distreure's de la tasca que tenia entre mans.

Veia els paisatges com a geògraf i amb un bon grau de lirisme; però el lirisme no desmereixia per res, de l'aspecte científic. Geògraf molt influenciat per l'escola francesa que donà figures com Paul Vidal de la Blache, Raul Blanchard, Max Sorre... sabé analitzar amb justesa les relacions ambient geogràfic-home sense entrar a esbrinar i per tal exposar, les possibilitats de la realitat actual; però sí anatemitzant, en el cas de Catalunya i especialment pel que es refereix al Vallès, els disbarats comesos durant 38 anys de manca d'ordenament territorial. Aquests disbarats els sentia molt profundament, com també els hem de sentir tots nosaltres.

Marc-Aureli Vila

1.- Pau Vila als dos anys, amb la seva mare (Sabadell, 1883).

2.- A San Agustín, Colòmbia, 1945.

3.- Any 1936. Excursió a l'ermita de Sant Pau, de Sant Pere de Ribes. Junt amb les senyoretes Dolors Hostalric i D'Alós figuren, a segona fila, els senyors E d'Alós, Joan Coromines, Pau Vila, Josep M. Casacuberta, Pompeu Fabra i R.A.

Ramon.

4.- Any 1910. A l'Escola Horaciana els alumnes preparen en el pati, a les hores lliures, el material mural per l'ensenyança.

5.- Pau Vila a Colòmbia, 1916.

6.- Acte de l'Investidura Doctor Honoris Causa

7.- Pau Vila (subscriber honorífic i col.labora-

dor de Quadern) amb En Pere Pi i Sunyer, Camil Fàbregas, Joan Farell i, al fons J. Ainaud de Lasarte. (IV-79).

9.- Escoltant a la seva neta Montserrat Albet. El poeta -quasi nonagenari- Joan Arís, també escolta...

10.- Pau Vila en el seu element juvenívol. (Institut d'Ensenyança Pau Vila 1979).